

Asianro IIS/353/00.04.00.00/2019

112 § Aluevalitus Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätöksestä 16.1.2023 § 9

Kaupunginhallitus 2.12.2022 § 297

Valmistelu

Valmistelijana hallintojohtaja Tiina Karppinen, p. 040 077 1092

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa strategian tavoitetta

4. Kestävä kuntatalous

- omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta

Lisätietona jaetaan

- Pohjois-Savon hyvinvointialue/aluehallitus, pöytäkirjanote 14.11.2022 § 300 Pohjois-Savon hyvinvointialueen omaisuusjärjestelyjen periaatteet ja vuokrausperiaatteet

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan oikaisuvaatimuksen annettavaksi Pohjois-Savon hyvinvointialueelle hyväksyen samalla hallintojohtaja Tiina Karppisen 29.11.2022 hyvinvointialueelle laatiman oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen allekirjoittaa sähköisesti hallintojohtaja Tiina Karppinen.

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

Pohjois-Savon hyvinvointialue, kirjaamo@pshyvinvointialue.fi

Kaupunginhallitus 6.2.2023 § 28

Valmistelijana hallintojohtaja Tiina Karppinen, p. 0400 771 092

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus on 16.1.2023 § 9 hylännyt Iisalmen kaupungin oikaisuvaatimuksen koskien aluehallituksen päätöstä 14.11.2022 § 300.

Liitteenä jaetaan

- aluevalitus Itä-Suomen hallinto-oikeudelle ja sen liitteet, julkiset

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy liitteenä olevan aluevalituksen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Pohjois-Savon hyvinvointialue / tiedoksi

Kaupunginhallitus 24.4.2023 § 112

Valmistelijana hallintojohtaja Tiina Karppinen, p. 0400 771 092

Hallinto-oikeus on pyytänyt Iisalmen kaupungilta vastineen.

Liitteenä jaetaan

- hallinto-oikeuden lausumapyyntö

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa vastineen asiassa drno 289/2023.

Hyvinvointialue ei ole tuonut lausunnossaan esille mitään sellaista, mikä antaisi aiheen arvioida asiaa muutoin kuin Iisalmen kaupungin valituksen mukaisesti.

Iisalmen kaupunki viittaa vastineessaan aikaisemmin lausumaansa. Hyvinvointialue yrittää vedota siihen, että se on pyytänyt selvitykset yleisesti voimaantulolain 22 - 25 § mukaisesti. Iisalmen kaupungin antamista todisteista ilmenee yksiselitteisesti, että selvitykset on pyydetty erikseen 22 §:stä ja 25 §:stä tarkoituksena tehdä niiden pykälien mukaiset sopimukset ja muut toimenpiteet.

Huolimatta siitä, mitä hyvinvointialueen vastineessa kohdassa 3.5 sanotaan voimaantulolain tulemisesta voimaan 1.7.2021 sen 69 § mukaan, on voimaantulolain 25 §:ssä nimenomaan todettu, että hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2023, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Koska muuta ei ole sovittu, on saantopäivä 1.1.2023 ja vuokrasopimukset siirtyvät sen mukaisina, kuin ne tuolloin ovat.

Hyvinvointialue viittaa Kuntaliiton kalvosarjaan. Kyseessä on ns. asiantuntijan lausunto, eikä Kuntaliitolla ole ratkaisuvalltaa asiassa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Muutoksenhaku

1 A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Toimenpiteet, otteet

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Pohjois-Savon hyvinvointialue / tiedoksi

Vastaanottaja

Iisalmen kaupunginhallitus

Muutoksenhaun alainen päätös

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallitus, 16.01.2023, 9

Valittaja

Iisalmen kaupunki / kaupunginhallitus, hallintojohtaja Tiina Karppinen

VASTINEPYYNTÖ

Vastaanottajalle varataan tilaisuus vastineen antamiseen Pohjois-Savon hyvinvointialueen valituksenne johdosta antamaan lausuntoon. Vastineen toimittamisen yhteydessä pyydetään mainitsemaan asianne diaarinumero 289/2023.

Vastine on annettava hallinto-oikeudelle viimeistään 28.4.2023. Vastineen antamatta jättäminen ei estä asian ratkaisemista.

Vastineen voi toimittaa sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>. Sähköinen asiointipalvelu on tarkoitettu kansalaisille, yrityksille ja yhteisöille, ei viranomaisten käyttöön. Vastineen liitteenä lähetettävät mahdolliset liitetiedostot tulee yksilöidä nimeämällä ne tarkasti asiakirjan sisällön mukaisesti. Liitetiedoston nimestä tulee myös selvittää kyseisen asiakirjan laatimispäivämäärä. Lisätietoja sähköisten asiakirjojen nimeämisestä on osoitteessa

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/sahkoinenasiointipalvelu/hallinto-jaerityistuomioistuintenasiointipalvelu.html>

Vastineen voi toimittaa myös postitse, lähetin välityksellä, sähköpostilla tai telekopiona.

Teille voidaan pyynnöstänne myös lähettää kopioita asiakirjoista. Tämän oikeudenkäyntiasian muihin asiakirjoihin on mahdollista tutustua Itä-Suomen hallinto-oikeuden asiakaspalvelussa sopimalla asiasta puhelimitse ennen saapumista.

LIITTEET

Pohjois-Savon hyvinvointialueen lausunto liiteluettelointeen 17.3.2023

Pirita Hänninen
lainkäyttösihteeri

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

**Pohjois Savon hyvinvointialueen lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle ahal
13.03.2023****ITÄ-SUOMEN HALLINTO-OIKEUDELLE**

Asia Pohjois-Savon hyvinvointialueen lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle lisälmen kaupungin aluevalituksesta

Hallinto-oikeuden asianumero

289/03.04.04.04.09/2023

Valituksen kohteena oleva päätös

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätökset 16.1.2023 § 9
ja 14.11.2022 § 300

Lausunnon antaja

Pohjois-Savon hyvinvointialue
PL 1711, 70211 Kuopio
Y-tunnus 3221316-6
kirjaamo@pshyvinvointialue.fi

Yhteyshenkilö

Paavo Autere, lakimies
paavo.autere@pshyvinvointialue.fi
p. 044 717 9665

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

Lausunto**1 Valitus**

lisalmen kaupungin ("lisalmi") aluevalituksessa on vaadittu, että Pohjois-Savon hyvinvointialueen ("hyvinvointialue") aluehallituksen päätökset 16.1.2023 § 9 ja 14.11.2022 § 300 kumotaan, koska se on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluehallitus on ylittänyt toimivaltansa ja päätös on muuten lainvastainen.

Valituksen mukaan lisalmen kaupungin voimaannpanolain 22 §:n mukaisen selvityksen kohdan 2 mukaisissa Vanha virastotalo, Kirkonsalmen palvelukeskus, Taskukello, Terveyskeskus, Veljeskoti ja Purje ("kohde/kohteet") tulee noudattaa vuokra-asetusta ja tehdä asetuksen mukaiset vuokrasopimukset voimaannpanolain 22 §:n ja aluevaltuuston 31.10.2022 hyväksymän selvityksen mukaisesti.¹

2 Lausunto

Hyvinvointialue toteaa lausuntonaan, että valitus on hylättävä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, aluehallitus ei ole ylittänyt toimivaltansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen, joten perusteita lisalmen valituksen hyväksymiselle ei ole.

Valituksessa lueteltujen kohteiden vuokrasopimukset eivät ole voimaannpanolain 22 §:n mukaisia sopimuksia, joille voidaan tehdä pykälän 2 momentin mukainen vuokrasopimus hyvinvointialueen ja lisalmen välillä.

Kohteita koskevat lisalmen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän väliset vuokrasopimukset ovat voimaannpanolain 25 §:n mukaisia siirtyviä sopimuksia, jotka siirtyvät hyvinvointialueelle sen sisältöisinä mitä ne olivat ennen lisalmen ja Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän vuoden 2022 lopussa tekemää uutta vuokrasopimusta, jossa mm. korotettiin vuokratasoa. Sopimuksen luonnetta voimaannpanolain 25 §:n mukaisena siirtyvänä sopimuksena ei voida arvioida toisin pelkästään sillä perusteella, miten se on ilmoitettu voimaannpanolain mukaisessa selvityksessä tai miten selvitystä on käsitelty Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksessa ja -valtuustossa.

Hyvinvointialueen aluehallituksella on toimivalta vahvistaa vuokrausperiaatteet, joihin on kirjattu muun muassa voimaannpanolain 20, 22, 25, 32 ja 57 §:ien noudattaminen hyvinvointialueen vuokrasopimuksissa.

¹ Voimaannpanolaki I. laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta (616/2021). Vuokra-asetus I. valtioneuvoston asetus kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023-2026 (272/2022)

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

3 Perustelut

3.1 Vuokranmääräytymisperusteiden yksipuolinen muuttaminen

Valituksen mukaan hyvinvointialue ei voi yksipuolisesti muuttaa sovittuja vuokranmääräytymisperiaatteita. Aluevaltuusto on 31.10.2022 § 103 hyväksynyt lisälmen kaupungin saantokirjana todetun selvityksen voimaannanolain 22 §:n mukaisista vuokrattavista tiloista ja aluehallitus on kokouksessaan 14.11.2022 päättänyt laittaa aluevaltuustoon päätökset täytäntöön.

Hyvinvointialue toteaa, että valituksen perusteella on epäselvää miten aluevaltuuston 31.10.2022 antama päätös koskee vuokrausperiaatteita. Aluehallituksen päätöstä käsitellään kohdassa 3.2.

Hyvinvointialue toteaa, että se ei ole yksipuolisesti muuttanut vuokranmääräytymisperusteita tai sopimuksia missään vaiheessa, vaan ainoastaan noudattanut voimaannanolain 25 §:n ja 32 §:n säännöksiä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja lisälmen välisten siirtyvien toimitilojen vuokrasopimusten osalta. Vuokrasopimukset eivät ole voimaannanolain 22 §:n 1 momentin mukaisia sopimuksia ("3+1 sopimus"), koska kyse ei ole toimitiloista, jotka ovat kunnan omistuksessa ja kunnan sosiaali- ja terveystoimen käytössä. Vuokrasopimuksia tulee käsitellä voimaannanolain 25 §:n mukaisina siirtyvinä sopimuksina. Lisäksi sovelletaan voimaannanolain 32 §:ää, jonka mukaan muihin kuin 20 §:ssä tarkoitettuihin sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä sekä alueen pelastustoimea hoitaviin kuntayhtymiin sovelletaan, mitä kunnasta säädetään 22–26, 28–31 ja 42 §:ssä. Tämän mukaisesti mm. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja kuntien välisiä vuokrasopimuksia käsitellään hyvinvointialueelle siirtyvinä sopimuksina voimaannanolain 25 §:n mukaisesti.

Voimaannanolain mukaisen selvityksen antamiseen ja päätöksentekoon liittyvistä tapahtumista hyvinvointialue toteaa, että aluehallitus ei ole 21.3.2022 §:ssä 13 tehnyt päätöstä lisälmen selvityksen hyväksymisestä. Aluehallituksen käsittelyn jälkeen aluevaltuusto on 28.3.2022 §:ssä 27 on ottanut selvityksen vastaan, päättänyt merkitä ne tiedoksi ja päättänyt, että asia tuodaan aluevaltuuston päätettäväksi 30.9.2022 mennessä.

Voimaannanolain 28 §:n mukainen päätös on tehty aluevaltuustossa 31.10.2022 §:ssä 103, jolloin aluevaltuusto on päättänyt hyväksyä lisälmen selvityksen niiltä osin kuin selvitys täyttää voimaannanolain 22- 25 §:ssä tarkoitettujen irtaimen omaisuuden, sopimusten ja vastuiden edellytykset ja vaatimukset sen toimittamien selvitysten mukaisesti ja siirtymisestä Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ja sen vastuulle.

Aluevaltuuston päätöksen muotoilun mukaan lisälmen selvitys on hyväksytty edellyttäen, että se täyttää voimaannanolain 22-25 §:en säännökset. Vastaava päätös ja muotoilu on tehty muiden kuntien ja vapaaehtoisten kuntayhtymien kohdalla. Tämä muotoilu tarkoittaa sitä, että selvityksen vastaanottamisen ja sopimusten siirtyminen hyvinvointialueelle ja sen vastuulle edellyttää, että voimaannanolain vaatimukset täyttyvät. Vuokrasopimusten kohdalla voimaannanolaki jakaa sopimukset joko 22 §:n mukaisiin 3+1 sopimuksiin

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

tai 25 §:n mukaisiin siirtyviin sopimukseen. Vuokrasopimuksen kuulumisen jommankumman säännöksen soveltamisalaan ei määräydy sen perusteella minkälaisina sopimuksina ne on ilmoitettu hyvinvointialueelle vaan kuka tilat omistaa ja kuka niitä käyttää. Kuuluakseen 3+1 vuokrasopimusten kategoriaan sopimuksen tulee aluevaltuuston päätöksen mukaan täyttää voimaantulolain edellytykset ja vaatimukset mitä tässä tapauksessa valittajan omistamiin kohteisiin tehdyt vuokrasopimukset eivät täytä.

Valituksen mukaan asiassa olisi syntynyt sopimukseen verrattavissa oleva tila.

Hyvinvointialueelle on epäselvää, mikä olisi vuokrasopimuksen siinä tapauksessa vuokrasopimuksen sisältö. Hyvinvointialue viittaa myös liikehuoneiston vuokrauksesta (482/1995) annetun lain 4 §:ään, jonka mukaan vuokrasopimus ja sen muutos on tehtävä kirjallisesti. Jollei vuokrasopimusta ole tehty kirjallisesti, sen katsotaan olevan voimassa toistaiseksi. Kun tässä tapauksessa vuokrasopimukseen ilmeisesti sovellettava laki olisi em. liikehuoneiston vuokrauksesta annettu laki, se sisältää määräaikaisia sopimuksia koskeva muotovaatimuksen, joka ei täyty hallinnollisilla prosesseilla, vaan osapuolten välisellä kirjallisella vuokrasopimuksella, jollaista ei ole.

Valituksessa on viitattu voimaantulolain mukaiseen selvitykseen ja 28 §:n mukaiseen päätökseen saantokirjana. Hyvinvointialue viittaa voimaantulolain 40 §:ään ja sen perusteluihin. Selvitys on saantokirja sellaisen hyvinvointialueelle siirtyvän omaisuuden osalta, joka edellyttää omistuksen rekisteröintiä tai ilmoitusta omistajanvaihdoksesta kuten voimaantulolain pykäläkohtaisissa perusteluissa luetellut kiinteistöt, maanvuokrasopimukset, kiinteistöosakeyhtiöiden osakkeet tai sellainen irtain omaisuus, joka vaatii omistuksen rekisteröinnin (lähinnä autot). Selvitys ei ole hyvinvointialueen käsityksen mukaan sellainen saantokirja, joka määrittää vuokrasopimuksen luonteen siirtyvänä sopimuksena tai 3+1 sopimuksena ja lähinnä saantokirjaluonne liittyy perustelujen mukaisella tavalla omaisuuden rekisteröintiin.

3.2 Voimaantulolain virheellinen soveltaminen

Valituksen mukaan hyvinvointialueen aluehallitus on tulkinnut väärin voimaantulolakia, kun se käsittelee Ylä-Savon SOTE kuntayhtymältä siirtyviä lisälmen kaupungin SOTelle vuokraamia rakennuksia voimaantulolain 25 §:n mukaisina siirtyvinä vuokrasopimuksina, kun sopimuksia tulee käsitellä voimaantulolain 22 §:n mukaisina vuokrasopimuksina.

Hyvinvointialueen käsityksen mukaan valituksen peruste on virheellinen, koska kohteiden vuokrasopimukset ovat voimaantulolain 25 §:n mukaisia siirtyviä sopimuksia, jollaisina niitä tulee käsitellä. Kohteiden omistus- ja käyttötilanne ei ole voimaantulolain 22 §:n soveltamisedellytysten mukainen, joten säännöstä 3+1 vuokrasopimuksen tekemisestä ei sovelleta kuten ei sovelleta vuokra-asetuksen säännöksiä vuokran määräytymisestääkään.

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

lisalmen omistamat kohteet on vuokrattu Ylä-Savon SOTE kuntayhtymälle toimitiloiksi, joita on käytetty kuntayhtymässä sosiaali- ja terveydenhuollon toimitiloina. Kohteet eivät ole kunnan (lislalmi) käytössä, joka on edellytys voimaanpanolain 22 §:n soveltamiselle. Tämä soveltamisedellytys käy ilmi myös pykälän perusteluista (HE 241/2020). Niiden mukaan, jos kunta ei itse omistaisi tiloja, vaan ne olisivat sen hallinnassa toimitilojen hallintaan oikeuttavan sopimuksen perusteella, kunta siirtäisi sopimuksen hyvinvointialueella 25 §:n mukaisesti.

Vastaavasti 25 §:n perusteluissa kuvataan sen soveltamista vuokrasopimuksiin. Perustelujen mukaan kunta siirtäisi hyvinvointialueelle sellaiset sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen toimitiloihin liittyvät vuokrasopimukset, joissa kunta itse on vuokralaisena, riippumatta siitä, mikä taho on vuokranantajana.

Voimaanpanolain 32 §:n mukaan mm. 22 ja 25 §:iä sovelletaan myös kuntayhtymiin kuten Ylä-Savon SOTE kuntayhtymään l. kuntayhtymän toimiessa tiloissa, joita se ei itse omista, kuntayhtymä siirtää sopimuksen hyvinvointialueelle voimaanpanolain 25 §:n mukaisesti.

Voimaanpanolain 22 §:n soveltamista on kuvattu Kuntaliiton kalvosarjassa, jossa kuvataan sote- ja pelastustoimitilojen eri omistus- ja sopimusmalleja. Vain tilanteessa, jossa kunta omistaa suoraan rakennuksen ja kohde on kunnan oman sote-toiminnan käytössä, kohteesta tehdään 3+1 vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa (s. 44, taulukko VE1A). Jos kunta omistaa suoraan rakennuksen, mutta kohde on vapaaehtoisen kuntayhtymän käytössä vuokrasopimuksen perusteella, vuokrasopimus siirtyy hyvinvointialueelle (s.44, taulukko VE1C).

3.3 Toimivallan ylitys

Valituksen mukaan aluehallitus on ylittänyt toimivaltansa, kun se on vastoin aluevaltuuston 31.10.2022 § 103 tekemää päätöstä muuttanut kuuden kiinteistön osalta vuokramääräytymisperusteita.

Valituksessa viitattu aluehallituksen päätös tarkoittaa 14.11.2022 §:ssä 300 tehtyä päätöstä vuokrausperiaatteiden täydentämisestä. Aluehallituksen päätöksellä on hyväksytty täydennetyt vuokrausperiaatteet siten, että mm. Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja kuntien välisten, kuntien omistamien toimitilojen vuokrasopimusten pääomavuokran laskentaan sovelletaan 4,5 % tuottovaatimusta laskettuna rakennuksen tekniselle arvolle sekä kolmen vuoden sitoutumisaikaa.

Hyvinvointialue toteaa, että sen aluevaltuusto on 31.10.2022 §:ssä 103 hyväksynyt lislalmen selvityksen niiltä osin kuin selvitys täyttää voimaanpanolain 22-25 §:ssä tarkoitetut edellytykset ja vaatimukset lislalmen toimittamien selvitysten mukaisesti ja siirtymisestä Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ja sen vastuulle.

lislalmen kuuden kiinteistön (Vanha virastotalo, Kirkonsalmen palvelukeskus, Taskukello,

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

Terveyskeskus, Veljeskoti ja Purje I. tässä lausunnossa aikaisemmin kohteet) vuokrasopimukset ovat voimaanpanolain 25 §:n mukaisia siirtyviä sopimuksia, koska sopimusosapuolina ovat toimitiloissa toimiva Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä ja niiden omistaja Iisalmi. Vuokrausperiaatteet niille ja muille kohteille on ensimmäisen kerran päätetty 14.11.2022 §:ssä 300; ei aluevaltuuston 31.10.2022 §:ssä 103, jolla on päätetty ottaa vastaan kuntien ml. Iisalmi ja eräiden kuntayhtymien voimaanpanolain mukaiset selvitykset edellyttäen, että ne täyttävät voimaanpanolain mukaiset edellytykset. Hyvinvointialue viittaa lausumaansa kohdassa 3.1, jossa on käsitelty aluevaltuuston päätöstä.

Aluehallituksen päätös ei ole vastoin aluevaltuuston 31.10.2022 §:ssä 103 olevaa päätöstä, joka ei koske vuokranmääräytymisen perusteita.

3.4 Tasapuolinen ja yhdenvertainen kohtelu

Valituksen mukaan hyvinvointialue on rikkonut kuntien tasapuolisen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta vuokrausperiaatteissa Pohjois-Savon hyvinvointialueen kuntien kesken.

Perusteluna viitataan mm. siihen, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän osalta sille toimitiloja vuokranneet kunnat (mm. Iisalmi) eivät saa vuokra-asetuksen mukaista vuokraa sen vuoksi, että palvelut on tuotettu kuntayhtymänä eikä kunnan omana palveluna. Iisalmi saa aluehallituksen päätöksen 14.11.2022 § 300 mukaan 4,5 prosentin tuottovaatimuksen ja kolmen vuoden vuokrasopimuksen; noin puolet kunnista saa 3+1 vuokrasopimuksen 6 prosentin tuottovaatimuksella.

Hyvinvointialueen käsityksen mukaan aluehallituksen 14.11.2022 §:ssä 300 vahvistetut vuokrausperiaatteet kohtelevat kuntia voimaanpanolain mukaisesti ja siten tasapuolisesti sekä yhdenvertaisesti.

Vuokrausperiaatteiden kohtaan 1 (Yleiset periaatteet) on kirjattu voimaanpanolain mukaiset periaatteet, jotka vastaavat voimaanpanolain 20, 22, 25, 32 ja 57 §:en säännöksiä. Kuntien kanssa tehtäviin vuokrasopimuksiin tai kunnista hyvinvointialueille siirtyviin sopimuksiin sovelletaan voimaanpanolakia em. säännösten mukaisella tavalla mikä ei voi olla vastoin tasapuolisen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatetta, kun kuntien ja kuntayhtymien mahdollinen eri asema perustuu lakiin.

Mitä tulee 14.11.2022 §:ssä 300 tehtyyn päätökseen vuokrausperiaatteiden täydentämisestä siten, että kuntayhtymien ja kuntien välisiin siirtyviin sopimuksiin sovelletaan pääomavuokran laskentaan 4,5 %:in tuottovaatimusta ja kolmen vuoden sitoutumisaikaa, hyvinvointialue käsityksen mukaan tämä täydennys ei myöskään riko tasapuolisen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita. Muutos koskee yhtäläisesti kaikkia kuntien omistamia toimitiloja, jotka on vuokrattu kuntayhtymiltä (Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä, Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä sekä Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriin kuuluva Kysteri liikelaitos). Hyvinvointialue pitää erikoisena, mikäli voimaanpanolain 25 §:n mukaisiin siir-

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

tyviin sopimuksiin ei voitaisi määrittää tuottovaatimusta ja sitoutumisaikaa, joka on kunnille edullisempi kuin siirtyvien sopimusten ehdot.

3.5 Toissijainen vaatimus saantopäivästä

Valituksessa on vaadittu toissijaisesti, jos hallinto-oikeuden mukaan vuokrasopimukseen noudatetaan voimaansäilyttämislain 25 §:ää, että saantopäivä kyseisen lainkohdan mukaan on 1.1.2023 ja vuokrasopimukset siirtyvät sen mukaisina kuin ne ovat saantopäivänä 1.1.2023.

Valituksessa on kerrottu, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä sekä Iisalmen ja Kiuruveden kaupungit ja Sonkajärven kunnat ovat sopineet vuokrantarkistukset vuokriin ja kaikki osapuolet ovat hyväksyneet sopimukset.

Hyvinvointialue toteaa, että Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän ja Iisalmen välisellä uudella vuokrasopimuksella on kohteiden vuokrauksesta sovittu niin, että ainakin vuokra-ajan pituus ja vuokran määrä vastaavat asiallisesti sopimusta, joka tehtäisiin voimaansäilyttämislain 22 §:n perusteella hyvinvointialueen ja kohteen omistajan välillä. Uusi vuokrasopimus on siis päätetty sopivasti 22 §:ää vastaavaksi, joka siirtyy 25 §:n mukaisesti, jos se siirtyväksi sopimukseksi arvioidaan.

Hyvinvointialue on vastannut 19.12.2022 päivätyllä kirjeellä, että se ei tule hyväksymään eikä ottamaan vastaan Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toimittamia siirtyviä sopimuksia, koska siirtyviin sopimuksiin tehdyt muutokset ovat voimaansäilyttämislain 25 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella lainvastaisia.

Voimaansäilyttämislain 25 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan edellä 1 momentissa säädetystä poiketen hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi, siirry:

2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaista sopimuksista, jotka kunta tekee tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtymistä hyvinvointialueelle.

Voimaansäilyttämislain 25 §:n perustelujen mukaan (HE 241/2021, s. 899) pykälän 2 momentissa säädettäisiin sopimusten siirtymistä koskevista poikkeuksista. Säännöksen tarkoituksena on ehkäistä tilanteita, joissa kunta käytännössä sitoisi hyvinvointialueen pitkäaikaisiin, ehkä hyvinvointialueen kannalta epätoivottaviin sitoumuksiin tilanteissa, jossa on jo varmuus siitä, että järjestämisvastuu tulee siirtymään hyvinvointialueelle. Vaikka säännöksen sanamuodossa puhutaan vahingonkorvausvastuusta tai sopimuksen päättämiseen liittyvästä vastuusta, pykälän perustelujen mukaan soveltamisala on tarkoitettu laajemmaksi. Säännöksen tarkoituksena on ollut estää voimaansäilyttämislain vahvistamisen ja järjestämisvastuun siirtymisen välillä tehtävät sopimukset, jolla hyvinvointialue sidotaan epätoivottaviin sitoumuksiin.

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

Uusi vuokrasopimus ajoittuu voimaanpanolain 25 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaiselle aikavälille, koska voimaanpanolaki on tullut voimaan sen 69 §:n mukaan 1.7.2021 ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettu laki (612/2021) 1.1.2023 (voimaanpanolaki 1 § 3 momentti). Kunta on tässä tapauksessa toiminut vastoin voimaanpanolain 25 §:n 2 momentin 2 kohtaa, joten vanhan vuokrasopimuksen päättämisestä seuraava vastuu uuden vuokrasopimuksen tekemisellä ei siirry hyvinvointialueella, koska uusi vuokrasopimus sitoisi hyvinvointialueen epätoivottavaan sitoumukseen. Uusi vuokrasopimus on vuokratasoltaan korkeampi kuin vuokrausperiaatteissa hyväksytty tai vanhassa vuokrasopimuksessa sovittu. Toissijainen vaatimus pitää lainvastaisena hylätä.

4 Yhteenveto

Edellä esitetyn perusteella Hyvinvointialue vaatii, että Itä-Suomen hallinto-oikeus hylkää lisälmen valituksen perusteettomana sekä hylkää samalla oikeudenkäyntikuluja koskevan vaatimuksen.

Paavo Autere
lakimies
Pohjois-Savon hyvinvointialue

Liite

Liiteluettelo

140/00.01.02.04/2022

Hallintopalvelut

03.03.2023

Liiteluettelo lausuntoon asiassa 289/2023Valituksen kohteena olevat päätökset

Liite nro

- 1 **Pohjois-Savon hyvinvointialueen (jäljempänä PSHVA) aluehallituksen kokous 14.11.2022 § 300.** "Pohjois-Savon hyvinvointialueen omaisuusjärjestelyjen periaatteet ja vuokrausperiaatteet " Ote pöytäkirjasta.
- 2 ko. asian äänestyspöytäkirja
- 3 ko. asian muutoksenhakuohje
- 4 ko. asiassa aluehallituksen hyväksymät Pohjois-Savon hyvinvointialueen täydennetyt vuokrausperiaatteet
- 5 ko. asiassa oheisaineistona ollut Kuntaliiton kalvosarja
"4. Hyvinvointialueuudistuksen vaikutus sote- ja pelastustoimitiloihin kuntien ja kuntayhtymien näkökulmasta. 4.2 Sote- ja pelastustoimitilojen vaikutus kuntien ja kuntayhtymien näkökulmasta "
- 6 **PSHVA:een aluehallituksen kokous 16.1.2023 § 9.** " Oikaisuvaatimus Pohjois-Savon hyvinvointialueen omaisuus- ja vuokrausjärjestelyjen periaatteet, lisälmen kaupunki " Ote pöytäkirjasta
- 7 ko. asian muutoksenhakuohje
- 8 ko. asiassa käsitelty lisälmen kaupungin oikaisuvaatimus PSHVA:een päätöksestä 14.11.2022 § 300
- 9 oikaisuvaatimus ja oikaisuvaatimuksen täydennys liitteineen PSHVA:een päätöksestä 14.11.2022 § 300

Muut liitteet

- 10 **lisälmen kaupungin kaupunginvaltuusto 21.2.2022 § 12** "Selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle". Ote pöytäkirjasta.
- 11 ko. asian liitteenä ollut selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle
- 12 ko. selvityksen liite vuokrasopimuksista
- 13 **PSHVA:een aluehallituksen kokous 21.3.2022 § 13** " lisälmen kaupungin antama Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaannpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 26 §:n mukainen selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ". Ote pöytäkirjasta.
- 14 **PSHVA:een aluevaltuuston kokous 28.3.2022 § 27** " lisälmen kaupungin antama Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaannpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 26 §:n mukainen selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ". Ote pöytäkirjasta.
- 15 ko. asian liitteenä ollut yhteenveto kuntien ja vapaaehtoisten kuntayhtymien antamista selvityksistä.

Hallintopalvelut

140/00.01.02.04/2022

03.03.2023

- 16 **Voimaannpanolain mukaisten selvitysten täydentäminen.** Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirje 2.5.2022.
- 17 lisälmen kaupungin lisäselvityksen toimittama päivitetty selvitys
- 18 ko. selvityksen yhteydessä annettu selvitys erillisiin kysymyksiin
- 19 ko. selvityksen yhteydessä annettu selvitys vuokrasopimuksista
- 20 **PSHVA:een aluevaltuuston kokous 31.10.2022 § 103 ”** lisälmen kaupungin antama Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaannpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain 26 §:n mukainen selvitys Pohjois-Savon hyvinvointialueelle ”. Ote pöytäkirjasta.
- 21 Aluehallituksen kokouksessa 10.10.2022 § 246 liitetty yhteenveto kuntien ja kuntayhtymien antamista selvityksistä.
- 22 Liikehuoneiston vuokrasopimus lisälmen kaupungin ja Ylä-Savon sote kuntayhtymän välillä 30.11.2022.
- 23 Pohjois-Savon hyvinvointialueen kirje 19.12.2022 ” Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluehallituksen 14.11.2022 § 300 määrittelemät vuokrasopimukset ja toimitilojen siirtyvät vuokrasopimukset ”